

mixer, tilting—a revolving-drum mixer that discharges by tilting the drum about a fixed or movable horizontal axis at right angles to the drum axis; the drum axis may be horizontal or inclined while charging and mixing.

مخلوط کن واژگون یا کج شونده - مخلوط کن با دیگ چرخان که با چرخاندن دیگ حول محور افقی ثابت می‌تواند متحرک در زوایای مختلف نسبت به محور دیگ تخلیه می‌شود؛ محور دیگ در هنگام بارگیری و مخلوط کردن می‌تواند افقی باشد.

mixer, transit— (رجوع شود به **mixer, truck**) **مخلوط کن مسرک**

mixer, trough— (رجوع شود به **mixer, open-top** (preferred term)) **مخلوط کن تغاری**

mixer, truck—a concrete mixer suitable for mounting on a truck chassis and capable of mixing concrete in transit. (See also **mixer, horizontal-axis**; **mixer, inclined-axis**; **mixer, open-top**; and **agitator**.)

مخلوط کن کامیونی - مخلوط کن بتن مناسب برای نصب بر روی شاسی کامیون و قادر به مخلوط کردن بتن در حین حمل و نقل. (رجوع به **mixer, horizontal-axis**; **mixer, inclined-axis**)

mixer, tub— (رجوع **mixer, open-top** (preferred term)) **مخلوط کن تغاری**
شود به

mixer, turbine— (رجوع **mixer, open-top** (preferred term)) **مخلوط کن توربینی**
شود به

mixer, vertical-shaft—a cylindrical or annular mixing compartment having an essentially level floor and containing one or more vertical rotating shafts to which blades or paddles are attached; the mixing compartment may be stationary or rotate about a vertical axis.

مخلوط کن با محور (شفت) قائم - محفظه اختلاط استوانه ای می‌حلقوی که دارای کف اساساً هموار است و حاوی یک یا چند شفت چرخان قائم است که به آن متصل شده‌اند؛ محفظه استوانه ای ممکن است ساکن باشد می‌تواند حول محور بچرخد.

mixer efficiency—the adequacy of a mixer in rendering a homogeneous product within a stated period; homogeneity is determinable by testing for relative differences in physical properties or composition of samples extracted from different portions of a freshly mixed batch.

بازده مخلوط کن – کفایت مخلوط کن در ارائه محصول همگن در دوره مشخص؛ همگنی، با آزمایش تفاوت‌های نسبی در خواص فیزیکی و ترکیبی نمونه‌های گرفته شده از بخش‌های مختلف پیمان بتن تازه مخلوط شده، قابل تعیین می‌گردد.

mixing cycle—the time taken for a complete cycle in a batch mixer, that is, the time elapsing between successive repetitions of the same operation (for example, successive discharges of the mixer).

چرخه اختلاط – زمان صرف شده برای یک چرخه کامل در مخلوط کن پیمان‌ای، یعنی زمان سپری شده بین تکرار متوالی همان عملیات (به عنوان مثال، تخلیه های متوالی مخلوط کن).

mixing, dry—blending of the solid materials for mortar or concrete before adding the mixing water.

مخلوط کردن خشک – مخلوط کردن مواد جامد برای ملات ی‌بتن، قبل از افزودن آب اختلاط.

mixing plant— **بتن ساز مرکزی** (batch plant (preferred term) (رجوع به

mixing speed—rotation rate of a mixer drum or of the paddles in an open-top, pan, or trough mixer, when mixing a batch; expressed in revolutions per minute (rpm), or in peripheral feet per minute of a point on the circumference at maximum diameter.

سرعت اختلاط – سرعت چرخش دیگ همزن ی‌تیغه‌ها در مخلوط کن روباز، تابه‌ای ی‌تغاری به هنگام مخلوط کردن یک پیمان؛ برحسب دور در دقیقه (rpm).

mixing time—the period during which the constituents of a batch of concrete are mixed by a mixer; for a stationary mixer, time is given in minutes from the completion of mixer charging until the beginning of discharge; for a truck mixer, time is given in total minutes at a specified mixing speed or expressed in terms of total revolutions (rpm) at a specified mixing speed. (See also **amount of mixing**.)

مدت اختلاط – مدت زمانی که طی آن اجزای یک پیمان بتن توسط مخلوط کن مخلوط می‌شوند؛ برای مخلوط کن ثابت، زمان از اتمام تغذیه مخلوط کن تا زمان شروع تخلیه بر حسب دقیقه داده می‌شود؛ برای مخلوط کن متحرک (کامیونی)، زمان بر حسب کل دقیقه در سرعت اختلاط مشخص داده می‌شود ی‌بر حسب تعداد کل دورها در دقیقه در سرعت اختلاط مشخص ی‌گن می‌شود. (رجوع به **amount of mixing**)

mixing water— (رجوع شود به **water, mixing**) آب اختلاط

mixture—the assembled, blended, commingled ingredients of mortar, concrete, or the like; or the proportions for their assembly.

مخلوط - ترکیبات روی هم ریخته، مخلوط و آمیخته شده از ملات، بتن یا مواد مشابه؛ یا نسبت‌های اختلاط مجموعه آنها.

mixture, harsh—a concrete mixture that lacks desired workability and consistency due to a deficiency of mortar or aggregate fines.

مخلوط خشن - مخلوط بتنی که به دلیل کمبود ملات یا ریزدانه‌ها، کارایی و روانی مطلوب ندارد.

mixture, lean— (رجوع شود به **concrete, lean**) مخلوط لاغر (کم عیار)

mixture, rich— (رجوع شود به **rich mixture**) مخلوط پُرسیمان (پر عیار)

mixture proportion—the proportions of ingredients that make the most economical use of available materials to produce mortar or concrete of the required properties. (See also **proportion**.)

نسبت اجزای اختلاط - نسبت مواد تشکیل دهنده که بیشترین استفاده اقتصادی را از مواد موجود برای تولید ملات یا بتن با خواص مورد نیاز را فراهم می‌کند.

mobile placer—a small belt conveyor, mounted on wheels or truck-mounted, that can be readily moved to the job site for conveying concrete from the ready-mixed concrete truck to the forms or slab.

بتن-ریز متحرک - نوار نقاله کوچکی که بر روی چرخ‌ها یا کامیون سوار شده است، و می‌تواند به راحتی برای انتقال بتن از کامیون بتن آماده به قالب‌ها یا دال‌ها جابجا شود.

moderate sulfate-resisting cement— (رجوع شود به **moderate sulfate-resisting cement**) سیمان با مقاومت متوسط در برابر سولفات

modified cube—a portion of a rectangular beam of hardened concrete previously broken in flexure; used in determining the compressive strength of the concrete.

مکعب اصلاح شده - بخشی از بتن بتنی سخت شده با مقطع مستطیل شکل که قبلاً در خمش شکسته شده است؛ اینک برای تعیین مقاومت فشاری بتن استفاده می‌شود.

modified portland cement—a portland cement having moderate heat of hydration; this term was replaced by Type II cement beginning in 1960. (See also **cement, modified**.)

سرمه‌ان پرتلند اصلاح شده - سرمه‌ان پرتلند که گرمای متوسطه پیراقتشدن دارد؛ این واژه از سال 1960 با سرمه‌ان نوع II جایگزین شد. (رجوع شود به **(cement, modified)**)

modular ratio—the ratio of modulus of elasticity of steel E_s to that of concrete E_c ; denoted by the symbol n .

نسبت مدولی - ضریب (نسبت) ارتجاعی (کشسان) فولاد E_s به بتن E_c ؛ معمولاً با علامت n نشان داده می‌شود.

module—any in a series of standardized units for use together in erecting a structure.

مدول - هر واحد در مجموعه واحدهای استاندارد شده برای استفاده با هم در برپایی سازه.

modulus—مدول (ضریب)

modulus, bulk—the ratio of the change in average stress to the change in unit volume. (See also **modulus of compression**.)

مدول انبوهی (حجمی) - نسبت تغییر در تنش متوسط به تغییر در واحد حجم. (رجوع شود به **modulus of compression**)

modulus, chord—مدول وتری ارتجاعی (رجوع شود به **modulus of elasticity**)

modulus, elastic—مدول ارتجاعی (کشسانی) (رجوع شود به **modulus of elasticity (preferred term)**)

modulus, initial-tangent—مدول مماس در مبداء (رجوع شود به **modulus of elasticity**)
به

modulus, secant—مدول وتری (رجوع به **modulus of elasticity**)
شود به

modulus, section—a term pertaining to the cross section of a flexural member; the section modulus with respect to either principal axis is the moment of inertia with respect to that axis divided by the distance from that axis to the most remote point of the tension or compression area of the section, as required; the section modulus is used to determine the flexural stress in a beam.

مدول مقطع - واژه مربوط به مقطع عضو خمشی؛ ضریب مقطع نسبت به هر یک از محورهای اصلی برابر است با ممان انحرافی نسبت به آن محور تقسیم بر فاصله آن محور تا دورترین تار کششی یا تار فشاری مقطع، طبق نیاز. ضریب مقطع برای تعیین تنش خمشی در بتن استفاده می شود.

modulus, shear—	مدول برشی	(modulus of rigidity (رجوع شود به
modulus, sonic—	مدول صوتی	(modulus of elasticity, dynamic (رجوع شود به
modulus, subgrade—	مدول بستر	(coefficient of subgrade reaction (رجوع شود
	به	
modulus, tangent—	مدول مماس	(modulus of elasticity (رجوع شود به
modulus, Young's—	مدول ینگ	(modulus of elasticity (preferred term)
	(رجوع شود به	
modulus of deformation—	مدول تغییر شکل	

1. a concept of modulus of elasticity expressed as a function of two time variables; strain in loaded concrete as a function of the age at which the load is initially applied and of the length of time the load is sustained; and

1. مفهوم کلی **مدول ارتجاعی** (کشسان) که به عنوان تابعی از دو متغیر زمانی بیان می شود. کرنش در بتن بارگذاری شده به عنوان تابعی از سری که بار در ابتدا اعمال می شود و مدت زمان تحمل بار. و

2. the ratio of stress to strain for a material that does not deform in accordance with Hooke's law when subjected to applied load. (See also **modulus of elasticity**.)

2. نسبت تنش به کرنش برای ماده ای که مطابق قانون هوک، در اثر بار اعمال شده تغییر شکل نمی دهد. (رجوع شود به **modulus of elasticity**)

modulus of elasticity—the ratio of normal stress to corresponding strain for tensile or compressive stress below the proportional limit of the material; also referred to as elastic modulus, Young's modulus, and Young's modulus of elasticity; denoted by the symbol *E*. (See also **modulus of rigidity**.)

مدول ارتجاعی (کشسان) - نسبت تنش معمولی به کرنش متناظر برای تنش کششی یا فشاری زیر حد تناسب ماده؛ همچنین به عنوان مدول ارتجاعی، مدول ینگ و مدول الاستیسیته ینگ رهن شناخته می شود. با نماد *E* نشان داده شده است.

Note: few materials conform to Hooke's law throughout the entire range of stress-strain relations; deviations therefrom are caused by inelastic behavior. If the deviations are significant, the slope of the tangent to the stress-strain curve at the origin, the slope of the tangent to the stress-strain curve at any given stress, the slope of the secant drawn from the origin to any specified point on the stress-strain curve, or the slope of the chord connecting any two specified points on the stress-strain curve, may be considered as the modulus; in such cases, the modulus is designated, respectively, as the initial tangent modulus, the tangent modulus, the secant modulus, or the chord modulus, and the stress stated. The modulus is expressed as force per unit of area (for example, psi or Pa).

توجه: مواد کمی در کل محدوده روابط تنش- کرنش با قانون هوک مطابقت دارند ؛ انحراف از آن ، ناشی از رفتار غیر کشسان است. اگر انحرافات قابل توجه باشد، شیب مماس به منحنی تنش-کرنش در مبدأ، شیب مماس به منحنی تنش در هر تنش معین، شیب وتر کشیده شده از مرکز (دایره) به هر نقطه مشخص در منحنی تنش، شیب وتر که هر دو نقطه مشخص در منحنی تنش-کرنش را به هم متصل می کند، میتواند به عنوان مدول (ضریب) در نظر گرفته شود ؛ در چنین مواردی، مدول به ترتیب به عنوان مدول مماسی اولیه، مدول مماسی، مدول وتر تعیین می شود و تنش بیان شده است. مدول به صورت زیر و با واحد سطح (مثلاً psi یا Pa) بیان می شود.

modulus of elasticity, dynamic—the modulus of elasticity computed from the size, weight, shape, and fundamental frequency of vibration of a concrete test specimen, or from pulse velocity. (See also **modulus of elasticity, static** and **velocity, pulse**.)

مدول الاستیسیته (ارتجاعی) دینامیکی - مدول ارتجاعی که از اندازه، وزن، شکل و فرکانس اساسی (بنیانی) ارتعاش آزمونه آزمایشی بتن با سرعت ضربان محاسبه می شود.

modulus of elasticity, static—the value of Young's modulus of elasticity obtained by arbitrary criteria from measured stress-strain relationships derived from other than dynamic loading. (See also **modulus of elasticity**.)

مدول الاستیسیته (ارتجاعی) استاتیکی - مقدار ضریب ارتجاعی طنگ که با معیارهای دلخواه از روابط تنش- کرنش اندازه گیری شده به غیر از بارگذاری دینامیکی بدست می آید.

End P 45

modulus of elasticity, sustained—term including elastic and inelastic effects in one expression to aid in visualizing net effects of stress-strain up to any given time; computed by dividing the unit sustained stress by the sum of the elastic and inelastic deformations at that time. (See also **modulus of elasticity**.)

مدول الاستیسیته (ارتجاعی) پایدار - اصطلاحی شامل اثرات کشسان و غی‌کشسان در یک بطن برای کمک به تجسم اثرات خالص تنش-کرنش تا هر زمان معین است؛ از تقسیم تنش پایدار واحد بر مجموع تغییر شکل های کشسان و غی‌کشسان در آن زمان محاسبه می‌شود. (رجوع شود به **modulus of elasticity**)

مدول تاب آوری (انعطاف پذیری) — **modulus of resilience**
(رجوع شود به **resilience**)

modulus of rigidity—the ratio of unit shearing stress to the corresponding unit shearing strain; referred to as shear modulus and modulus of elasticity in shear, denoted by the symbol *G*. (See also **modulus of elasticity**.)

مدول سختی (صلبیت) - نسبت تنش برشی واحد به کرنش برشی واحد مربوطه؛ به عنوان مدول برشی و مدول الاستیسیته (ارتجاعی) در برش نامیده می‌شود که با نماد *G* نشان داده می‌شود.

modulus of rupture—a measure of the load-carrying capacity of a beam and sometimes referred to as rupture modulus or rupture strength; it is calculated for apparent tensile stress in the extreme fiber of a transverse test specimen under the load that produces rupture. (See also **strength, flexural**.)

مدول گسیختگی - سنجشی از ظرفیت تحمل بار بلی که گاه به عنوان ضریب گسیختگی یا مقاومت گسیختگی نیز شناخته می‌شود؛ برای محاسبه تنش کششی ظاهری در تارهای انتهایی آزمون آزمایشی عرضی، تحت باری که باعث گسیختگی می‌شود محاسبه می‌گردد.

Note: the actual stress in the extreme fiber is less than the apparent stress since the flexure formula employed in the calculation is valid only for stresses within the proportional limit of the material; nevertheless, the nominal rupture strength so obtained is considered the rupture modulus.

توجه: تنش واقعی در تارهای انتهایی کمتر از تنش ظاهری است زیرا فرمول خمشی استفاده شده در محاسبه فقط برای تنش‌های درون حد تناسبی (ارتجاعی) ماده معتبر است؛ با این حال، مقاومت گسیختگی اسمی که اینگونه به دست آمده، به عنوان مدول گسیختگی در نظر گرفته می‌شود.

مدول واکنش بستر — **modulus of subgrade reaction**

Mohs scale—arbitrary quantitative units, ranging from 1 through 10, by means of which the scratch hardness of a mineral is determined; each unit of hardness is represented by a mineral that can scratch any other mineral having a lower-ranking number; the minerals are ranked from:

talc, or 1 (the softest); gypsum, or 2; calcite, or 3; fluorite, or 4; apatite, or 5; orthoclase, or 6; quartz, or 7; topaz, or 8; corundum, or 9; and diamond, or 10 (the hardest).

مقیاس Mohs - واحدهای کمی (کمیتی) قراردادی، از 1 تا 10، که با استفاده از آنها سختی در اثر خراشی یک کاری تعیین می شود. هر واحد سختی با یک ماده معدنی نشان داده می شود که می تواند هر ماده معدنی دیگری را که دارای عدد پایین تر است خراش دهد؛ مواد معدنی از: تالک 1 (نرم ترین). گچ، 2؛ کلسیت 3؛ فلوئوریت 4؛ آپاتیت 5؛ ارتوکلاس 6؛ کوارتز 7؛ نئپاز، 8؛ کوراندوم 9؛ و الماس 10 (سخت ترین) رتبه بندی می شوند.

moist—slightly damp but not quite dry to the touch; the terms “wet” implies visible free water, “damp” implies less wetness than “wet,” and “moist” implies not quite dry. (See also **damp** and **wet**.)

مرطوب (moist) - کمی مرطوب یا (slightly damp) اما تا حدی نمناک در لمس، نه کاملاً خشک. واژه (wet) "تر (خیس)" به معنای آب آزاد قابل مشاهده است، (damp) "نم" به معنای نمناک با رطوبت کمتر از "تر (خیس)" و "حالت مرطوب یا **moist** " که به معنای کاملاً خشک نیز نهیاشد. (رجوع شود به **damp and wet**)

moist-air curing— عمل آوری با هوای مرطوب (curing, moist-air)
(رجوع شود به **air**)

moist cabinet— اتاقک مرطوب (cabinet, moist)

moist room—a room in which the atmosphere is maintained at a selected temperature (usually 23.0 ± 2 C or 73.0 ± 3.0 F) and a relative humidity of at least 95%, for the purpose of curing and storing cementitious test specimens; the facilities must be sufficient to maintain free moisture continuously on the exteriors of test specimens; also known as a fog room.

اتاق مرطوب - اتاقی که در آن هوا در دمای انتخابی (معمولاً 23.0 ± 2 درجه سلسیوس) و رطوبت نسبی حداقل 95 درصد به منظور عمل آوری و نگهداری آزمونه های آزمایشی سیمانی نگهداری می شود؛ تجهیزات بای برای حفظ رطوبت آزاد به طور مداوم در قسمت بیرونی آزمونه ها کافی باشد؛ همچنین به عنوان اتاق مه شناخته می شود.

moisture— رطوبت

moisture, absorbed—moisture that has entered the permeable voids of a solid and has physical properties not substantially different from ordinary water at the same temperature and pressure. (See also **absorption**.)

رطوبت جذب شده - رطوبتی که وارد حفره‌های نفوذ‌پذیر جسم جامد شده و خواص فیزیکی آن با آب معمولی در دما و فشار یکسان تفاوت عمده ندارد. (رجوع شود به **absorption**.)

moisture, free—moisture having essentially the properties of pure water in bulk; moisture not absorbed by aggregate. (See also **moisture, surface**.)

رطوبت آزاد - رطوبتی که اساساً خواص آب خالص را دارد ؛ رطوبتی که توسط سنگدانه‌ها جذب نشده است. (رجوع به **moisture, surface**)

moisture, surface—free water retained on surfaces of aggregate particles and considered to be part of the mixing water in concrete, as distinguished from absorbed moisture.

رطوبت سطحی - آب آزاد که روی سطوح ذرات سنگدانه وجود دارد و به عنوان بخشی از آب اختلاط در بتن در نظر گرفته می‌شود، که از رطوبت جذب شده متمایز است.

moisture barrier— مانع رطوبتی (**barrier, moisture** رجوع به)

moisture content of aggregate—the ratio, expressed as a percentage, of the mass of water in a given granular mass to the dry weight of the mass.

مقدار (درصد) رطوبت سنگدانه - نسبتی، که به صورت درصد بیان می‌شود، از جرم آب در توده دانه‌ای معین به وزن خشک آن توده.

moisture content of concrete masonry unit—the amount of water contained in the hardened concrete at the time of sampling and expressed as a percentage of its capacity for total absorption.

مقدار (درصد) رطوبت بلوک بنایی بتنی - مقدار آب موجود در بتن سخت شده در زمان نمونه برداری و به عنوان درصدی از ظرفیت جذب آب کل بیان می‌شود.

moisture-free—the condition of a material that has been dried in air until there is no further significant change in its mass. (See also **mass and oven-dry**.)

عاری از رطوبت - وضعیتی از ماده که در هوا خشک شده تا حدی که تغییری قابل توجه بیشتری در جرم آن ایجاد نشود. (رجوع به **mass and oven-dry**)

moisture movement— حرکت رطوبتی

1. the movement of moisture through a porous medium; and

1. حرکت رطوبت از میان محیط متخلخل. و

2. in the UK, the effects of such movement on efflorescence and volume change in hardened cement paste, mortar, concrete, or rock. (See also **shrinkage** and **swelling**.)

2. در انگلستان، اثرات چرین حرکتی بر روی سرفیک زدن و تغییر حجم در خمی سرحان سخت شده، ملات، بتن ی سنگ.)

(**shrinkage** and **swelling**)

mold— قالب

1. a device containing a cavity into which neat cement, mortar, or concrete test specimens are cast; and

1. وسیله ای که آزمونه های آزمایش خمیر سرحان، ملات ی بتن در فضای خالی آن ریخته می شود. و

2. a form used in the fabrication of precast mortar or concrete units (for example, masonry units).

2. قالبی که در ساخت بلوک های بتنی یا ملاتی پیش ساخته (مثلاً بلوک های بنایی) استفاده می شود.

mold, plaster— a mold or form made from gypsum plaster, usually to permit concrete to be formed or cast in intricate shapes or in conspicuous relief. (See also **mold** and **form**.)

قالب گچ ی – قالبی که از خمیر گچ ساختمانی ساخته می شود، که معمولاً به بتن اجازه می دهد تا در اشکال پیچیده ی برجستگی های آشکار ساخته شود. (رجوع به **mold** and **form**)

mold oil— روغن (روانی) قالب

moment—the colloquial expression for the more descriptive term, bending moment. (See also **moment, bending**.)

لنگر (گشتاور) – عبارت محاوره ای برای واژه توصیفی، لنگر خمشی. (رجوع شود به **moment, bending**)

moment, bending—the bending effect at any section of a structural element; it is equal to the algebraic sum of the moments of the vertical and horizontal forces, with respect to the centroidal axis of a member, acting on a freebody of the member.

لنگر (گشتاور) خمشی – اثر خمشی در هر مقطعی از عضو سازه ای؛ برابر است با مجموع جبر ی گشتاورهای نیروهای عمودی و افقی، نسبت به محور مرکزی عضو، که بر روی عضو عمل می کند.

moment, negative—a condition of flexure in which top fibers of a horizontally placed member, or external fibers of a vertically placed exterior member, are subjected to tensile stresses.

لنگر منفی – حالتی از خمش که در آن تارهای بالایی عضو افقی، تارهای بیرونی عضو قائم، تحت تنش‌های کششی قرار می‌گیرند.

moment, positive—a condition of flexure in which, for a horizontal simply supported member, the deflected shape is normally considered to be concave downward and the top fibers subjected to compression stresses; for other members and other conditions consider positive and negative as relative terms. (See also **moment, negative**.)

لنگر مثبت – شرایطی از خمش که در آن، برای یک عضو افقی با تکیه‌گاه ساده، شکل تغییر یافته معمولاً به صورت مقعر به سمت پایین در نظر گرفته می‌شود و تارهای بالایی تحت تنش فشاری قرار می‌گیرند؛ برای سازه‌ها و اعضای سازه‌ها مثبت و منفی به صورت نسبی در نظر گرفته می‌شوند.

Note: for structural design and analysis, moments may be designated as positive or negative with satisfactory results as long as the sign convention adopted is used consistently.

End P 46

توجه: برای طراحی و تحلیل سازه، لنگر (گشتاور)‌ها ممکن است به صورت مثبت یا منفی با نتایج رضایت بخش در نظر گرفته می‌شوند و به شرط آنکه علائم قراردادی در نظر گرفته شده ثابت بماند.

moment, secondary—in statically indeterminate structures, the additional moments caused by deformation of the structure due to the applied forces; in statically indeterminate prestressed-concrete structures, the additional moments caused by the use of a non-concordant prestressing tendon.

لنگر (گشتاور) ثانویه – در سازه‌های نامعین، گشتاورهای اضافی ناشی از تغییر شکل سازه در اثر نیروهای وارده؛ در سازه‌های بتنی پیش‌تزیه نامعین، گشتاورهای اضافی ناشی از تاندون پیش‌تزیه‌نگی ناهماهنگ.

moment, ultimate—obsolete term; **لنگر (گشتاور) نهایی** - واژه منسوخ (رجوع شود به **flexural strength**)

moment distribution—a method of structural analysis for continuous beams and rigid frames whereby successive converging corrections are made to an assumed set of moments until the desired precision is obtained; also known as the Hardy Cross method.

توزیع لنگر (گشتاور) - روشی برای تحلیل سازه برای تکیه‌های پیوسته و قاب‌های صلب که به موجب آن اصلاحات همگرای متوالی به مجموعه‌ای از لنگر (گشتاور) فرضی اعمال می‌شود تا دقت مورد نظر حاصل شود؛ همچنین به روش هاردی کراس نیز معروف است.

monolith—a body of plain or reinforced concrete cast or erected as a single integral mass or structure.

یکپارچه – بدنه ای از بتن ساده یا بتن مسلح که به صورت جرم یکسازه یکپارچه ریخته یا برپا میشود.

monolithic concrete— **بتن یکپارچه (concrete, monolithic)**
(رجوع شود به **monolithic**)

monolithic surface treatment— **اصلاحات آماده سازی سطحی یکنواخت (dry-shake)**
شود به

monolithic terrazzo—the application of a 5/8 in. (15 mm) terrazzo topping directly to a specially prepared concrete substrate, eliminating an underbed.

موزائیک یکپارچه – استفاده از روکش موزائیک سیمانی با 15 میلی متر ضخامت به طور مستقیم بر روی بستر بتنی آماده شده مخصوص، که بستر زیرین را از بتن می برد.

monolithic topping— **روکش یکپارچه (topping, monolithic)**
(رجوع شود به **monolithic**)

monomer—an organic molecule of relatively low molecular weight that creates a solid polymer by reacting with itself or other compounds of low molecular weight or both.

مونومر (تک پار) – مولکول (معمولاً مایع) آلی با وزن مولکولی نسبتاً کم که با واکنش با خود یا سایر ترکیبات (آمیزه های) با وزن مولکولی کم یا هر دو، یک پلیمر جامد ایجاد می کند.

monomolecular—composed of single molecules; specifically, films that are one molecule thick; denotes a thickness equal to one molecule, for example, certain chemical compounds develop a monomolecular film over bleeding water at the surface of freshly placed concrete or mortar as a means of reducing the rate of evaporation. (See also **evaporation retardant**.)

تک مولکولی – متشکل از مولکول های منفرد؛ بویژه، لایه های نازک با یک مولکول ضخامت؛ نشان دهنده ضخامتی برابر با یک مولکول است، به عنوان مثال، برخی ترکیبات (آمیزه های) شیمیایی یک لایه نازک تک مولکولی بر روی آب در حال آب انداختن یا سطح بتن یا ملات تازه ریخته شده ایجاد می کند تا به عنوان وسیله ای برای کاهش سرعت تبخیر آب استفاده شود.

montmorillonite—a swelling clay mineral of the smectite group; main constituent of bentonite. (See also **smectite**.)

مونتموریلونیت – کاری رسی قابل تورم از گروه اسمکتیت؛ ترکیب اصلی بنتونیت. (رجوع شود به smectite)

mortar—a mixture of cement paste and fine aggregate; in fresh concrete, the material occupying the interstices among particles of coarse aggregate; in masonry construction, joint mortar may contain masonry cement, or may contain hydraulic cement with lime (and possibly other admixtures) to afford greater plasticity and workability than are attainable with standard portland cement mortar. (See also **cement, hydraulic** and **masonry**.)

ملات – مخلوطی از خمیر سرهمان و سنگدانه ریز؛ در بتن تازه، ماده‌ای که فواصل بین ذرات سنگدانه درشت را پر می‌کند؛ در ساخت بنایی، ملات اتصال، ممکن است حاوی سرهمان بنایی باشد تا ممکن است حاوی سیمان هیدرولیکی با آهک (و احتمالاً سایر مواد افزودنی) باشد تا خمیری بودن و کارایی بیشتری نسبت به ملات سرهمان پرتلند استاندارد داشته باشد.

mortar, air-blown— ملات هوا پاشیده (shotcrete (pt) (رجوع شود به

mortar, expansive-cement— ملات با سرهمان انبساطی (concrete, expansive-cement (رجوع شود به

mortar, epoxy—a mixture of epoxy resin, catalyst, and fine aggregate. (See also **resins, epoxy**.)

ملات اپوکسی – مخلوطی از رزین اپوکسی، کاتالیزور و سنگدانه ریز.

mortar, fat—mortar containing a high percentage of fine-grained solid components; sufficiently sticky to adhere to a steel trowel.

ملات پرمایه – ملات حاوی درصد زیادی از اجزای جامد ریزدانه؛ به اندازه کافی چسبنده باشد تا به ماله فولادی بچسبد.

mortar, lean—mortar that is harsh and difficult to spread because of either insufficient cement content or the presence of coarse sand.

ملات کم مایه (عیار) - ملاتی که خشن است و ماله کشی کردن آن دشوار، زیرا بواسطه مقدار سرهمان ناکافی و وجود ذرات درشت ماسه مشکل پخش می‌شود.

mortar, plastic—a mortar of plastic consistency.

ملات خمیری - ملات با روانی خمیری.

mortar, resin— ملات رزینی (concrete, polymer (رجوع شود به
شود به

mortar, sprayed— (رجوع شود به
ملات پاشیده (پاششی) (shotcrete (preferred term)

mortar, stringing—the procedure of spreading enough mortar on the bed joint to ensure laying several masonry units.

ملات ریزی ردیفی - فوایند پخش ملات کافی روی بسترپوای چیدن همزمان چندین بلوک بنائی بر روی آن.

mortar board—a platform or tray for holding freshly mixed mortar. (See also **hawk** and **hod**.)

تخته ملات - سکوئی سرخ برای نگهداری ملات تازه مخلوط شده.

mortar-flow— (رجوع شود به 2 flow)
جرین ملات

mosaic—inlaid exposed surface designs of aggregates or other material.

موزائیک - طرح‌های سطحی موزائیکی نمایان سنگدانه ها یا سایر مصالح.

moving forms— قالب‌های متحرک

mud balls—lumps of clay or silt (“mud”).

گلوله های گلی - توده های خاک رس لای (“گلی”).

mudjacking— (slabjacking (pt)
بالا بردن دال با تزریق گِل در زیر آن
(رجوع شود به

mud pumping— (pumping (of pavements)
پمپ کردن گِل
(رجوع شود به

mud sill—a timber or timber assembly bedded into the earth at grade to support framed construction.

تیر آستانه (پی چوبی) - تی چوبی یا مجموعه تی ها که تا تراز مناسب از سطح زمین مدفون شده اند تا قاب بندی ساختمان بر روی آنها نگهداری شود.

mud slab—a 2 to 6 in. (50 to 150 mm) layer of concrete beneath a structural concrete floor or footing over soft, wet soil; also called mud mat.

دال روی خاک مرطوب - لای بتنی 50 تا 150 میلی متری در زیر کف بتنی سازه ای لای روی خاک نرم و مرطوب؛ حصری گلی نیز گف میشود.

multielement prestressing—prestressing accomplished by stressing an assembly of several individual structural elements as a means of producing one integrated structural member.

پیش‌تنیدگی چندعضوی - پیش‌تنیدگی که با تحت فشار قرار دادن مجموعه‌ای از چندین عضو سازه‌ای جداگانه به عنوان وسیله‌ای برای تولید عضو سازه‌ای یکپارچه انجام می‌شود.

multistage stressing—prestressing performed in stages as the construction progresses.

تنیدگی چند مرحله‌ای - پیش‌تنیدگی در مراحل مختلف با پیشرفت در ساخت انجام می‌شود.

multiwall-bag—a flexible container for transporting a cementitious material and usually consisting of four plies of kraft paper previously treated to ensure resistance to moisture.

کیسه چند لایه - ظرفی انعطاف‌پذیر برای حمل مواد سیمانی، معمولاً شامل چهار لایه مقوایی که قبلاً برای ایستادگی در برابر رطوبت عمل‌آوری شده است.

muriatic acid— **اسید موریاتیک** (hydrochloric acid (preferred term) رجوع شود به

mushroom system of flat-slab construction—a four-way reinforced-concrete girderless floor slab in which the column reinforcing bars are bent down into the slab around the column head in radial directions and additional reinforcing bars are bent into rings laid upon the radials, thus forming a spider web to provide additional reinforcement at the column head and to support the slab steel; mushroom denailable signs of the true flat-slab type do not involve drop panels around the capitals of the columns.

سرامانه قارچی ساخت دال تخت - دال کف چهار طرفه بدون بتن اصلی بتنی مسلح که در آن آرماتورهای ستون دورتادور به داخل دال اطراف سرستون خم می‌شوند و آرماتور اضافی بر روی حلقه‌هایی که خود روی میلگردهای خم شده دور ستون قرار می‌گیرند خم می‌شوند تا بدین ترتیب تار عنکبوت برای ایجاد تقویت بیشتر در سرستون و حمایت از فولاد دال تشکیل شود. نشانه‌های غیرقابل انکار دال‌های قارچی تخت واقعی، کتیبه‌های اطراف سرستون/ستون‌ها را شامل نمی‌شود.

naillable concrete— **بتن میخ‌خور** see concrete, **naillable**.

nailer—a strip of wood or other fitting attached to or set in concrete, or attached to steel, to facilitate making nailed connections.

میخ‌خور - نواری از چوب یا سازه‌ای متصل به بتن یا نصب شده در آن، برای تسهیل ایجاد اتصالات در میخ‌کوبی.

natural air-drying—the process of drying cured concrete masonry units without any special equipment (for example, the drying that occurs in a covered storage area).

خشک کردن با هوای طبیعی – فرآیند خشک کردن بلوک های بنایی بتزی عمل آوری شده بدون تجهیزات خاص (به عنوان مثال، خشک شدن در یک انبار سرپوشیده).

natural cement— (رجوع شود به **(cement, natural)** **سیمان طبیعی**)

natural pozzolan— (رجوع شود به **(pozzolan, natural)** **پوزولان طبیعی**)

natural sand— (رجوع شود به **(sand, natural)** **ماسه طبیعی**)

neat cement grout— (رجوع شود به **(grout, neat-cement)** **روان ملات خمیر سیمان (دوغاب سیمانی)**)

neat cement paste— (رجوع شود به **(cement paste, neat)** **خمیر خالص سیمان**)

neat line—a line defining the proposed or specified limits of an excavation or structure.

ریسمان-کشی - خطی که محدوده های پیشنهادی یا مشخص شده حفاری یا سازه را مشخص می کند.

neat plaster— (رجوع شود به **plaster, neat** **گچ خالص (اندود بی ماسه)**)

necking—the localized and permanent reduction of crosssectional area of a test specimen of metal; due to stretching produced by applied tensile load.

End P 47

باریک شدگی (گلوپی) - کاهش موضعی و دائمی سطح مقطع یک آزمون آزمائشی فلزی؛ در اثر کشش ناشی از بار کششی اعمال شده.

needle, Gillmore—a device used in determining time of setting of hydraulic cement.

سوزن گیلمور – وسیله ای است که برای تعیین زمان گشش سیمان هیدرولیکی استفاده می شود.

needle, Vicat—a weighted needle for determining time of setting of hydraulic cements.

سوزن ویکا - سوزن وزن دار برای تعیین زمان گشش سیمان های هیدرولیکی.

negative catalyst— (رجوع **catalyst, negative** **کاتالیزور منفی**)
شود به

negative moment—لنگر (گشتاور) منفی **moment, negative** رجوع
شود به

negative reinforcement—آرماتور منفی **reinforcement,**
negative رجوع شود به

negative-slump concrete—بتن با اسلامپ منفی **concrete, negative-slump**
رجوع شود به

net cross-sectional area (of masonry)—the gross cross-sectional area of a section of masonry minus the area of cavities, cells, or cored spaces.

سطح مقطع خالص (بنایی) - سطح مقطع ناخالص بخشی از بنایی منهای مساحت حفره‌ها، سلول‌ها یا فضاهای مغزه گرفته شده.

net mixing water—مقدار خالص آب اختلاط **water, mixing** رجوع شود به

neutral axis—تار خنثی **axis, neutral** رجوع شود به

neutral refractory—مواد نسوز خنثی **refractory, neutral** رجوع
شود به

Nicol prism—a system of two optically clear crystals of calcite (“Iceland spar”) used in producing plane-polarized light.

منشور نیکول - سیستمی متشکل از دو بلور نوری شفاف از کلسیت ("Iceland spar") که در تولید نور پلاریزه شده صفحه ای استفاده می‌شود.

nip—the seizing of stone between either the jaws or the rolls of a crusher.

گازانبر سنگبری - گرفتن سنگ بین فک‌ها یا رول غلتک‌های سنگ شکن.

no-fines concrete—بتن بدون ریزدانه **concrete, no-fines** رجوع
به

nominal flexural strength **strength, nominal** مقاومت خمشی اسمی
flexural رجوع به

nominal maximum size (of aggregate)—in specifications for and in descriptions of aggregate, the smallest sieve opening through which the entire amount of the aggregate is permitted to pass. (See also **maximum size [of aggregate]**.)

بیشترین اندازه اسمی (سرگدانه‌ها) – در مشخصات و توضیحات سنگدانه، کوچکترین اندازه چشمه‌الکی که مقدار معین شده‌ای از آن عبور می‌کند.

nominal mixture—the proportions of the constituents of a proposed concrete mixture.

مخلوط اسمی – نسبت‌های اجزای تشکیلی دهنده مخلوط پیشنهادی بتن.

nominal shear strength— **strength, nominal**
مقاومت برشی اسمی
رجوع شود به shear

nominal size— **nominal maximum size (of aggregate)**
اندازه اسمی
رجوع شود به

nominal strength— **strength, nominal**
مقاومت اسمی
رجوع شود به

nonagitating unit—a truck-mounted container for transporting central-mixed concrete, not equipped to provide agitation (slow mixing) during delivery.

واحد بدون همزن – ظرف (کاندیتور) سوار بر کامیون برای حمل بتنی که در محل بتن‌سازی مرکزی مخلوط شده، مجهز به همزن در هنگام تحویل نمی‌باشد.

nonair-entrained concrete— **concrete, nonair-entrained**
بتن هوازانی نشده
رجوع شود به

nonbearing wall— **wall, nonbearing**
دیوار غیر باربر
رجوع شود به

noncombustible—any material that neither ignites nor supports combustion in air when exposed to fire.

اشتعال ناپذیر – هر ماده‌ای که در معرض آتش نه مشتعل می‌شود و نه به احتراق در هوا ادامه می‌دهد.

nonconcordant tendons— **tendons, nonconcordant**
تاندون‌های ناهم‌نوا
رجوع شود به

nonevaporable water— آب تبخیر ناپذیر **water, nonevaporable** رجوع شود به
به

nonferrous—relating to metals other than iron; not containing or including iron.

غیر آهنی – مربوط به فلزات غیر از آهن؛ فاقدی غیر شامل آهن.

nonprestressed reinforcement— آرماتور غیرپیش‌تنیده **reinforcement, nonprestressed**
رجوع شود به

nonrecoverable creep— خزش برگشت ناپذیر **creep, nonrecoverable** رجوع
شود به

nonreversible deformation— تغییر شکل برگشت ناپذیر **creep, nonrecoverable** رجوع
شود به

nonsimultaneous prestressing— پیش‌تنیدگی ناهمزمان **prestressing,**
nonsimultaneous رجوع شود به

nonslip concrete— بتن لغزش ناپذیر **concrete, nonslip** رجوع شود به

nonstaining cement— سیمان لکه نشدنی **cement, nonstaining** رجوع
شود به

nonstructural reinforcement— آرماتور غیرسازه‌ای **reinforcement, temperature**
رجوع شود به

nontilting mixer— مخبروط‌کن واژگون نشو (ثابت) **mixer, nontilting** رجوع شود به

normal cement— سیمان معمولی **cement, normal** رجوع شود به

normal consistency— روانی معمولی (نرمال) **consistency, normal** رجوع
شود به

normal portland cement— سیمان پرتلند معمولی **cement, normal** رجوع شود
به

normal stress— تنش عمودی (قائم) **stress, normal** رجوع
شود به

normalweight aggregate— سنگدانه با وزن معمولی **normalweight concrete** رجوع
شود به

normalweight concrete— بتن با وزن معمولی **concrete, normalweight**
رجوع شود به

normalweight refractory concrete— بتن نسوز با وزن معمولی **concrete, normalweight refractory** رجوع به

no-slump concrete— بتن بدون اسلامپ **concrete, no-slump**
رجوع شود به

nozzle—a metal or rubber tip attached to the discharge end of a heavy thick-walled rubber hose from which a continuous stream of shotcrete is ejected at high velocity.

افشانک – نوک فلزی یا لاستیکی متصل به انتهای شلنگ لاستیکی تخلیه با دیواره ضخیم سنگین که جرطن پیوسته بتن پاششی با سرعت زیاد از آن خارج می‌شود.

nozzle liner—a replaceable rubber lining, fitted into the nozzle tip, to prevent abrasion of the interior surface of the nozzle.

آستر افشانک – یک روکش لاستیکی قابل تعویض که در داخل نوک افشانک تعبیه شده است تا از سایش سطح داخلی آن جلوگیری کند.

nozzle operator—the operator who manipulates the nozzle and controls placement of the shotcrete; in the case of drymix shotcrete, the operator also controls the water content of the shotcrete.

متصدی افشانک – گرداننده‌ای که افشانک را به‌بست می‌گیرد و محل ریختن بتن پاششی را کنترل می‌کند؛ در مورد بتن پاششی با مخلوط خشک، گرداننده میزان آب بتن پاششی را نیز کنترل می‌کند.

nozzle velocity—the rate at which shotcrete is ejected from the nozzle, usually stated in ft per s or m per s.

سرعت افشانک – سرعتی که بتن پاششی از افشانک خارج می‌شود که معمولاً بر حسب متر بر ثانیه بیان می‌شود

obsidian—a natural volcanic glass of relatively low water content; usually of rhyolite composition. (See also **perlite**.)

آب‌ریختن – شیشه طبیعی آتشفشانی با مقدار آب نسبتاً کم؛ معمولاً از ترکیب ریولیت می‌باشد. (رجوع شود به **perlite**)

offset—an abrupt change in alignment or dimension, either horizontally or vertically; a horizontal ledge occurring along a change in wall thickness of the wall above.

انحراف - تغییر ناگهانی در تراز یا ابعاد، به صورت افقی یا عمودی؛ لبه افقی که در امتداد آن تغییر در ضخامت دیواره دیوار بالا رخ می‌دهد.

offset bend—an intentional distortion from the normal straightness of a steel reinforcing bar to move the center line of a segment of the bar to a position parallel to the original position of the center line; a mechanical operation commonly applied to vertical bars that reinforce concrete columns.

خم انحرافی – خارج شدن عمودی آرماتور از قامت قائم طبیعی برای انتقال خط مرکزی یک بخش از میلگرد به موقعیت موازی با موقعیت اصلی خط مرکزی؛ عمل مکانیکی که معمولاً به میلگردهای قائم که ستون‌های بتنی را تقویت می‌کنند اعمال می‌شود.

offset yield strength— **مقاومت تسلیم انحرافی** **strength, offset yield** رجوع
شود به

oil, form—oil applied to the interior surfaces of forms to promote easy release from the concrete when the forms are removed. (See also **agent, release** and **bond breaker**.)

روغن قالب - روغنی که بر روی سطوح داخلی قالب‌های تمیز اعمال می‌شود تا در هنگام برداشتن قالب‌ها به راحتی از بتن آزاد شوند.

oil, mold—an oil that is applied to the interior surface of a clean mold, before casting concrete or mortar therein, to facilitate removal of the mold after the concrete or mortar has hardened. (See also **bond breaker**; **oil, form**; and **agent, release**.)

روغن قالب - روغنی که روی سطوح داخلی قالب‌های تمیز، قبل از بتن یا ملات ریزی اعمال می‌شود تا آزادسازی آسان قالب‌ها از بتن یا ملات سخت شده را میسر کند.

oil-well cement— **سیمان چاه نفت** **cement, oil-**
رجوع شود به **well**

one-way system— **سامانه یکطرفه** **system, one-way**
رجوع شود به

opaline chert—chert composed entirely or mainly of opal.

چرت اوپالینی (سنگ چخماق) – چرت، کاملاً یا عمدتاً از اوپال تشکیل شده است.

open-circuit crushing—a crushing system in which material passes through the crusher without recycling of oversize particles.

خردایش مدار باز – سیستم خرد کننده که در آن، ماده بدون بازگشت نمودن ذرات بزرگ از سنگ شکن عبور می‌کند.

open-circuit grouting— **روان ملات ریزی مدار باز** **grouting, open-**
رجوع شود به **circuit**

open-graded aggregate— **سنگدانه با دانه بندی باز** **aggregate, open-graded**
رجوع شود به

open-top mixer— **مخلوط کن روباز (تغاری)** **mixer, open-top** رجوع
شود به

ordinary portland cement— **سیمان پرتلند معمولی** **cement, ordinary portland**
رجوع شود به

orthotropic—a contraction of the terms “orthogonal anisotropic” as in the phrase “orthogonal anisotropic plate”; a hypothetical plate consisting of beams and a slab acting together with different flexural rigidities in the longitudinal and transverse directions, as in a composite beam bridge.

End P 48

راست گشت (تعامد) – خلاصه کردن واژه‌های "ناهمسانگرد تعامد" همانطور که در عبارت "صفحه ناهمسانگرد تعامد" است؛ صفحه فرضی متشکل از تیرها و دال همراه با درجات مختلف سختی خمشی در جهت‌های طولی و عرضی، مانند پل با تیر مرکب.

ovals—marble chips that have been tumbled until a smooth oval shape has resulted.

بیضروی - تراشه‌های موزائیک سیمانی که آنقدر چرخانده شده‌اند تا زماری که شکل بیضروی صریقلی به دست آید.

oven-dry—the condition resulting from having been dried to essentially constant mass, in an oven, at a temperature that has been fixed, usually between 221 and 239 F (105 and 115 C).

خشک شده در گرمچال - شرایطی که از خشک شدن در گرمچال در دمایی که معمولاً بین 105 تا 115 درجه سلسیوس میباشد، به جرم الزاماً ثابت برسد.

overdesign—to require adherence to structural design requirements higher than service demands, as a means of compensating for statistical variation or for anticipated deficiencies or both.

طراحی محافظه کارانه (طرح دست بالا) - نیاز به رعایت الزامات طراحی سازه فراتر از نیازهای شرایط بهره برداری، به عنوان وسیله ای برای جبران تغییرات آماری یا کمبودهای پیش بینی شده یا هر دو.

overlay—a layer of concrete or mortar, seldom thinner than 1 in. (25 mm), placed on and usually bonded onto the worn or cracked surface of a concrete slab to either restore or improve the function of the previous surface; also polymeric concrete usually less than 0.4 in. (10 mm) thick.

روکش - لایه ای از بتن یا ملات که به ندرت نازکتر از 25 میلیمتر است روی سطح فرسوده یا ترک خورده دال بتنی قرار داده میشود و معمولاً روی آن چسبانده میشود تا عملکرد سطح قبلی را بازطبیعی یا بهبود بخشد؛ همچنین بتن پلیمری معمولاً کمتر از 10 میلیمتر ضخامت دارد.

oversanded—containing more sand than would be necessary to produce adequate workability and a satisfactory condition for finishing.

پرماسه - حاوی ماسه بیش از آنچه که برای تولید کارایی کافی و شرایط رضایت بخش برای پرداخت لازم است.

overstretching—stressing of tendons to a value higher than designed for the initial stress to: (a) overcome frictional losses; (b) temporarily overstress the steel to reduce steel creep that occurs after anchorage, and (c) counteract loss of prestressing force that is caused by subsequent prestressing of other tendons.

پیش کشیدگی بیش از اندازه - تحت تنش قرار دادن تاندون ها به مقداری بالاتر از آنچه برای تنش اولیه طراحی شده است برای: (الف) غلبه بر هرگونه افت اصطکاکی. (ب) تنش بیش از حد موقت به فولاد برای کاهش خزش فولادی که پس از مهار اتفاق می افتد، و (ج) خنثی کردن افت نیروی پیش تنیدگی ناشی از پیش تنیدگی بعدی سایر تاندون ها.

overvibration—excessive use of vibrators during placement of freshly mixed concrete, causing segregation, stratification, and excessive bleeding.

زطاده لرزاندن - استفاده بیش از حد از لرزاننده‌ها در هنگام ریختن بتن تازه مخلوط شده، که باعث جدا شدگی، ورقه شدن و آب انداختگی بیش از حد می‌شود.

owner—the corporation, association, partnerships, individual, or public body or authority with whom the contractor enters into an agreement and for whom the work is provided.

مالک - شرکت، انجمن، شراکت، فرد، نهاد عمومی یا مرجعی که پیمانکار با آنها قرارداد منعقد می‌کند و کار برای آنها انجام می‌شود.

oxide, brown—a brown mineral pigment having an iron oxide content between 28 and 95%.
(See also **limonite**.)

اکسید قهوه ای - رنگدانه معدنی قهوه‌ای رنگ با مقدار اکسید آهن بین 28 تا 95٪.

pack, dry—concrete or mortar mixtures deposited and consolidated by dry packing.

بسته بندی خشک - مخلوط‌های بتن یا ملات که با بسته بندی خشک، درجا ریخته شده و متراکم می‌شوند.

pack, warehouse— **بسته انباری** رجوع شود به **set, warehouse**

pack set— **مجموعه بسته بندی شده** رجوع **cement, sticky and set, warehouse**
شود به

packaged concrete, mortar, grout—mixtures of dry ingredients in packages, requiring only the addition of water to produce concrete, mortar, or grout.

بتن، ملات و روان ملات بسته بندی شده - مخلوطی از مواد خشک در بسته بندی ها که برای تولید بتن، ملات یا روان ملات فقط نیاز به اضافه کردن آب دارند.

packer—a device inserted into a hole in which grout is to be injected which acts to prevent return of the grout around the injection pipe; usually an expandable device actuated mechanically, hydraulically, or pneumatically.

سوزن تزریق (مجرای تزریق) – وسیله‌ای که در سوراخ‌ی قرار داده می‌شود که روان ملات را می‌توان از طریق آن تزریق نمود تا از بازگشت روان ملات در اطراف لوله تزریق جلوگیری نماید. معمولاً دستگاه قابل گسترشی است که به صورت مکانیکی، هیدرولیکی یا با فشار هوا فعال می‌شود.

process, packerhead — فرآیند تزریق (تولید) لوله‌های بتنی
رجوع شود به **packerhead**

packing, dry—placing of zero-slump or near zero-slump concrete, mortar, or grout by ramming into a confined space.

بسته بندی خشک - ریختن بتن، ملات یا روان ملات با اسلامپ صفر یا نزدیک به صفر با کوبیدن در فضای محدود.

mixer, open-top (preferred term) رجوع
مخلوط کن پارویی **paddle mixer**—
شود به

paint, cement—a paint consisting generally of white portland cement and water, pigments, hydrated lime, water repellents, or hygroscopic salts.

رنگ سیمان – رنگی که عموماً از سیمان پرتلند سفید و آب، رنگدانه‌ها، آهک هیدراته، مواد دافع آب یا نمک‌های جاذب رطوبت تشکیل شده است.

paint, cold-water—a paint in which the binder or vehicle portion is composed of latex, casein, glue, or some similar material dissolved or dispersed in water.

رنگ آب سرد - رنگی که در آن چسباننده یا محیط حمل بتن یا قسمتی از لاتکس، مواد پرتئینی، چسب یا برخی مواد مشابه حل شده یا بخوبی مخلوط شده در آب تشکیل شده است.

Berliner رجوع شود به **کف سازی بدون درز** **Palladiana**—

pan— **سینی یا تابه**

1. a prefabricated form unit used in concrete joist floor construction; and

1. قالب پیش ساخته مورد استفاده در ساخت کف تیرچه بتنی. و

2. a container that receives particles passing the finest sieve during mechanical analysis of granular materials.

2. ظرفی که طی آنالیز مکانیکی مواد دانه‌ای، ذرات عبور کرده از ریزترین الک در آن (سینی زیر الک) ریخته می‌شود را دریافت می‌کند.

رجوع شود به **mixer, vertical shaft** (preferred term) مخلوط کن تابه‌ای **pan mixer**—

panel— پانل یا قاب دال

1. a section of form sheathing, constructed from boards, plywood, metal sheets, etc., that can be erected and stripped as a unit; and

1. بخشی از روکش قالب، ساخته شده از تخته، تخته سه لا، ورق‌ها، فلزی، و غیره، که می‌تواند به صورت یکپارچه نصب و جدا شود. و

2. a concrete member, usually precast, rectangular in shape, and relatively thin with respect to other dimensions.

2. عضو بتنی، معمولاً پیش ساخته، مستطیل شکل و نسبتاً نازک نسبت به سایر ابعاد است.

panel, drop—the thickened structural portion of a flat slab in the area surrounding column, column capital, or bracket, to reduce the intensity of stresses.

کتیبه سرستون (پله دال) - قسمت سازه‌ای ضخیم شده یک دال تخت در ناحیه اطراف ستون، سرستون، یا دسنگ، برای کاهش شدت تنش‌ها.

panel, exterior—in a flat slab, a panel having at least one edge that is not in common with another panel.

قاب (پانل) بیرونی - در دال تخت، قابی که حداقل در یک لبه با دیگر پانل‌ها مشترک نیست.

panel, ribbed—a panel composed of a thin slab reinforced by a system of ribs in one or two directions, usually orthogonal.

پانل موج دار - پانلی متشکل از دال نازک که توسط مجموعه‌ای از برجستگی‌ها یا آرماتورها در یک یا دو جهت، معمولاً متعامد، تقویت شده است.

panel, sandwich—a prefabricated panel that is a layered composite, formed by attaching two thin facings to a thicker core, for example, a precast-concrete panel consisting of two layers of concrete separated by a nonstructural insulating core.

پانل ساندویچی - پانل پیش ساخته که عبارتست از ماده مرکب لایه‌ای که با اتصال دو لایه نازک به دوطرف یک لایه مرکزی ضخیم‌تر ساخته می‌شود. برای مثال پانل پیش ساخته بتنی متشکل از دو لایه بتن که بواسطه یک لایه میانی عایق غیرسازه‌ای از هم جدا شده اند، تشکیل شده است.

panel, solid—a solid slab, usually of constant thickness.

پانل صلب (توپر) - دال صلب، معمولاً با ضخامت ثابت.

panel strip—

پانل نواری

رجوع شود strip, panel

به

paper form—

قالب مقوایی

رجوع form, paper

شود به

parallel-wire unit—a post-tensioning tendon composed of a number of wires or strands that are approximately parallel.

قطعه کابل‌های موازی - تاندون پس کشیده که از تعدادی کابل ی‌رشته سیم تقریباً موازی تشکیل شده است.

parapet—the part of a wall that extends above the roof level; a low wall along the top of a dam.

جان پناه - بخشی از دی‌ار که بالاتر از سطح سقف امتداد دارد؛ دی‌ار کم ارتفاع در امتداد بالای سد.

parge—to coat with plaster, particularly foundation walls and rough masonry. (See also **back plastering**.)

اندودکاری (گچ بُری) - برای پوشاندن با اندود، به ویژه دی‌ارهای شالوده و معماری خشن.

partial prestressing—

نیمه پیش‌تنیدگی (پیش‌تنیدگی ناکامل)

prestressing, partial

رجوع شود به

partial release—

رها سازی جزئی

release,

partial رجوع شود به

particle shape—the form of a particle. (See also **cubical piece**; **elongated piece**; and **flat piece** [of aggregate].)

شکل دانه - شکل یک دانه. (رجوع شود به [cubical piece; elongated piece; and flat piece [of aggregate]

particle-size distribution—

توزیع اندازه ذرات

grading رجوع شود به

parting agent—

عامل جداساز

agent, release رجوع شود

به

pass—layer of shotcrete placed in one movement over the area of operation.

یک نوبت پاشیدن - لایه ای از بتن پاششی که در یک مرحله بر روی محل مورد نظر پاشیده می‌شود.

رجوع شود به **cement paste, neat** خمیر **paste** —

End P 49

paste, cement—binder of concrete and mortar consisting essentially of cement, water, hydration products and any admixtures together with very finely divided materials included in the aggregates. (See also **cement paste, neat**.)

خمیر سرهمان - چسباننده بتن و ملات که اساساً از سرهمان، آب، محصولات هیدراته‌شده و هرگونه مواد افزودنی همراه با مواد آسیاب شده موجود در سنگدانه‌ها تشکیل شده است.

paste content—proportional volume of cement paste in concrete, mortar, or the like, expressed as volume percent of the entire mixture. (See also **cement paste, neat**.)

مقدار خمیر - حجم متناسب از خمیر سرهمان در بتن، ملات یا موارد مشابه که به صورت درصد حجمی کل مخلوط بیان می‌شود. (رجوع به **cement paste, neat**)

رجوع شود به **paste content** حجم خمیر **paste volume**—

pat—a specimen of neat cement paste, approximately 3 in. (76 mm) in diameter and 1/2 in. (13 mm) in thickness at the center and tapering to a thin edge, on a flat glass plate for indicating setting time.

چانه - آزمونه ای از خمیر سرهمان، به قطر تقریبی 76 میلی‌متر و ضخامت 13 میلی‌متر در وسط و باریک شده تا لبه نازک که روی صفحه شیشه ای صاف پهن می‌گردد برای سنجش زمان گشش.

path of prestressing force—the locus of points defining the resultant effective prestress force in a concrete member.

مسیر نیروی پیش تنیدگی - مکان نقاطی که نیروی پیش تنیدگی مؤثر را در یک عضو بتنی تعیین می‌کند.

cracks, craze and cracking, **pattern cracking**— طرح (طرح‌واره) ترک خوردگی الگونی

رجوع شود به **map**

cracks, craze and cracking, **pattern cracks**— طرح (طرح‌واره) ترک‌های الگونی

رجوع شود به **map**

رجوع شود به **masonry, ashlar** بادبر طرح دار **patterned ashlar**—

pavement (concrete)—a layer of concrete on such areas as roads, sidewalks, canals, playgrounds, and those used for storage or parking. (See also **pavement, rigid**.)

روسازی بتنی - لایه‌ای از بتن در محل‌هایی مانند جاده‌ها، پل‌ها، روها، کانال‌ها، زمین‌های بازی و مواردی که برای انباری پارکینگ استفاده می‌شود.

pavement, flexible—a pavement structure that maintains intimate contact with and distributes loads to the subgrade and depends on aggregate interlock, particle friction, and cohesion for stability; cementing agents, where used, are generally bituminous materials as contrasted to hydraulic cement in the case of rigid pavement. (See also **pavement, rigid**.)

روسازی انعطاف پذیر - ساختار روسازی که تماس نزدیکی با بستر دارد و بارها را به آن منتقل می‌کند و برای ایستایی به قفل و بست سنگدانه‌ها، اصطکاک ذرات و چسبندگی وابسته است؛ عوامل چسباننده، مورد استفاده، عموماً مواد قوی هستند که برخلاف سیمان هیدرولیکی روسازی رویه انعطاف پذیر ایجاد می‌کند. (رجوع شود به **pavement, rigid**)

pavement, rigid—pavement that will provide high bending resistance and distribute loads to the foundation over a comparatively large area.

روسازی صلب - روسازی که مقاومت خمشی زیادی ایجاد می‌کند و بارها را در یک سطح نسبتاً وسیعی به فونداسیون انتقال می‌دهد.

paver, concrete—دستگاه روساز بتنی

1. a concrete mixer, usually mounted on crawler tracks, that mixes and places concrete pavement on the subgrade.

1. مخلوط کن بتن که معمولاً روی خطوط ریلی نصب می‌شود که مواد بتنی را مخلوط کرده و روی بستر پخش می‌کند.

2. precast-concrete paving brick.

2. آجر سنگفرش بتنی پیش ساخته.

paving train—an assemblage of equipment designed to place and finish a concrete pavement.

تجهیزات روسازی (ماشین‌آلات روسازی) - مجموعه‌ای از تجهیزات پیش‌بینی و آماده شده برای بت‌ریزی و پرداخت روسازی بتنی.

pea gravel—شن نخودی **gravel, pea** رجوع شود به

pedestal—an upright compression member whose height does not exceed three times its average least dimension, such as a short pier or plinth used as the base for a column.

ستونچه یا ستونک (پدستال) - عضو فشاری قائم که ارتفاع آن از سه برابر کمتر از ابعاد متوسط آن تجاوز نم ی‌کند، مانند شمع کوتاه پایه ستون که به عنوان پایه ستون استفاده می‌شود.

pedestal pile— **pile, pedestal** رجوع شود به شمع پافیلی

peeling—a process in which thin flakes of mortar are broken away from a concrete surface, such as by deterioration or by adherence of surface mortar to forms as forms are removed.

پوست کن شدن - فرآیندی که در آن پوسته‌های نازک ملات از سطح بتنی جدا می‌شوند، مثلاً در اثر خراب شدن پایه چسبیدن ملات سطحی به قالب‌هایی که برچیده می‌شوند.

pencil rod— **rod, pencil** رجوع شود به میله مدادی

penetration—an opening through which pipe, conduit, or other item passes through a wall or floor.

نفوذ - بازشدگی که از طریق آن، لوله، مجرای سابی موارد از میان دیوار پایه عبور می‌کند.

penetration probe— **probe, penetration** رجوع شود به میله نفوذ

penetration resistance— **resistance, penetration** رجوع شود به مقاومت نفوذی

percentage of reinforcement—the ratio of cross-sectional area of reinforcing steel to the effective cross-sectional area of a member, expressed as a percentage.

درصد آرماتور - نسبت سطح مقطع میلگرد فولادی به سطح مقطع موثر عضو سازه‌ای، که به صورت درصد بیان می‌شود.

periclase—a crystalline mineral, magnesia, MgO, the equivalent of which may be present in portland-cement clinker, portland cement, and other materials, such as open-hearth slags and certain basic refractories.

پریکلز - نوعی کانی بلورین، منیزیم، MgO، که معادل آن در کلینکر سیمان پرتلند، سیمان پرتلند، و مواد دیگر، مانند سرباره کوره باز و برخی مواد دی‌گاز یا نسوز وجود دارد.

perimeter grouting— **grouting, perimeter** رجوع روان ملات ریزی پیرامونی

شود به

period— دوره

period, precuring—

دوره پیش عمل آوری

period, presteaming رجوع

شود به

period, presteaming—in the manufacture of concrete products, the time between molding of a concrete product and start of the temperature-rise period.

دوره پیش بخار دهی - در تولید محصولات بتنی، زمان بین قالب گهی محصول بتنی و شروع دوره افزایش دما.

period, soaking—in high-pressure and low-pressure steam curing, the time during which the live steam supply to the kiln or autoclave is shut off and the concrete products are exposed to the residual heat and moisture.

دوره خیساندن - در عمل آوری با بخار فشار زیاد و فشار کم، زمانی که طی آن جریان بخار به کوره ای اتوکلاو قطع می شود و محصولات بتن در معرض گرما و رطوبت باقی مانده قرار می گیرند.

period, temperature-rise—the time interval during which the temperature of a concrete product rises at a controlled rate to the desired maximum in autoclave or atmospheric-pressure steam curing.

دوره افزایش دما - فاصله زمانی که طی آن دمای محصول بتنی با سرعت کنترل شده به بیشینه دمای مطلوب در اتوکلاو ای عمل آوری با بخار با فشار اتمسفر افزایش می یابد.

period at maximum temperature— دوره زمانی بیشینه دما **maximum-temperature period**

رجوع شود به

perlite—a volcanic glass having a perlitic structure, usually having a higher water content than obsidian; when expanded by heating, used as an insulating material and as a lightweight aggregate in concretes, mortars, and plasters.

پرلیت - شیشه آتشفشانی با ساختار پرلیتی که معمولاً محتوای آب بیشتری نسبت به ابرسین دارد؛ هنگامی که با حرارت منبسط می شود، به عنوان ماده عایق و به عنوان سبکدانه در بتن، ملات و گچ استفاده می شود.

perlitic structure—a structure produced in a homogeneous material by contraction during cooling and consisting of a system of irregular convolute and spheroidal cracks; generally confined to natural glass.

ساختار پرلیتی - ساختاری که در ماده همگن با انقباض در طی سرد شدن تولید می شود و شامل سیستمی از ترکهای نامنظم به هم پیچیده و کروی است؛ معمولاً به شیشه طبیعی محدود می شود.

form, permanent رجوع شود به **form, permanent** قالب مان‌گلو **permanent form**— به

set, permanent رجوع شود به **set, permanent** گیرش دائمی **permanent set**—

permeability to water, coefficient of—the rate of discharge of water under laminar flow conditions through a unit cross-sectional area of a porous medium under a unit hydraulic gradient and standard temperature conditions, usually 20 C.

ضریب نفوذپذیری برابر آب - میزان تخلی آب در شرایط جریان آرام از طریق سطح مقطع واحد از محیط متخلخل تحت شیب نزولی هیدرولیکی واحد و شرایط دمای استاندارد، معمولاً 20 درجه سلسیوس.

pessimism—worst; the opposite of optimum.

پسیسم — بدترین؛ برعکس بهینه

petrography—the branch of petrology dealing with description and systematic classification of rocks aside from their geologic relations, mainly by laboratory methods, largely chemical and microscopical; also, loosely, petrology or lithology; also the techniques and knowledge of petrography applied to mortar, concrete, and the like.

سنگ نگاری (پتروگرافی) - شاخه ای از سنگ شناسی که به توصیف و طبقه بندی منظم سنگ ها، جدا از روابط زمین شناسی آنها، عمدتاً با روش های آزمایشگاهی، شیمیایی و میکروسکوپی می پردازد؛ همچنین، به اغماض، سنگ شناسی طی صخره شناسی؛ همچنین فنون و دانش سنگ نگاری در ملات، بتن و مانند آن به کار می رود.

petrology—the science of rocks, treating their origin, structure, composition, etc., from aspects and in all relations. (See also **petrography**.)

سنگ شناسی - علم شناخت سنگ ها که منشأ، ساختار، ترکیب و غی، آنها را از جنبه های مختلف و در همه روابط بررسی می کند. (رجوع به **petrography**)

resin, phenolic رزین فنولی **phenolic resin**— رجوع شود به

factor, strength reduction رجوع **factor, strength reduction** ضریب فی (φ) **phi (φ) factor**— شود به

factor, Philleo رجوع شود به **factor, Philleo** ضریب فیلو **Philleo factor**—

photometer, flame—an instrument used to determine elements (especially sodium and potassium in portland cement) by the color intensity of their unique flame spectra resulting from introducing a solution of a compound of the element into a flame. (also known as flame spectrophotometer.)

نورسنج شعله‌ای - ابزاری برای تعیین اعضاء (به ویژه سدیم و پتاسیم در سیمان پرتلند) با شدت رنگ طیف شعله منحصر به فرد آنها که از وارد کردن محلولی از ترکیب عضو به شعله حاصل می‌گردد استفاده می‌شود. (به عنوان اسپکتروفتومتر شعله رین شناخته می‌شود.)

pier—isolated foundation member of either plain or reinforced concrete.

پایه - پی جداگانه بتن ساده یا بتن مسلح.

pier, drilled—a concrete pier with or without a casing, cast-in-place in a hole previously bored in soil or rock. (See also **pile, cast-in-place**.)

پای درجا کاشته در گود - پای بتنی با یا بدون حفاظ، در گودالی که قبلاً در خاک یا سنگ حفر شده است ریخته می‌شود. (رجوع به **pile, cast-in-place**)

pigment—a coloring matter, usually in the form of an insoluble fine powder.

رنگدانه - ماده رنگی، معمولاً به شکل پودر رین نامحلول.

pilaster—column built with a wall, usually projecting beyond the wall.

جرز دیوار - جریزی که به همراه دیوار ساخته می‌شود و معمولاً از دیوار بیرون می‌زند.

pilaster face— نمای جرز (مجردی) **face, pilaster** رجوع شود به

pilaster side— کنار (ضلع) جرز **side, pilaster** رجوع شود به

pile—a timber, concrete, or steel structural element, driven, jetted, or otherwise embedded on end in the ground for the purpose of supporting a load or compacting the soil. (See also **pile, composite**.)

شمع - عضو سازه‌ای از الوار، بتن یا فولاد که به منظور تحمل بار یا متراکم کردن خاک، کوبیده شده، یا تحت فشار هوا در زمین فرو رانده شده، یا به شکل دیگری در زمین جاسازی شده است. (رجوع شود به **pile, composite**)

pile, batter—a pile installed at an angle to the vertical; a raking pile or raker pile.

شمع مایل - شمع نصب شده در زاویای نسبت به امتداد قائم؛ شمع زاویه دار علی شمع جانبی.

pile, bored— **شمع حفاری شده** رجوع شود به **pier, drilled**

pile, caisson—a cast-in-place pile made by driving a tube, excavating it, and filling the cavity with concrete.

شمع صندوقه‌ای - شمع درجا ریخته که با کوبیدن لوله در زمین، حفاری داخل آن و پُرکردن فضای داخل با بتن ساخته می‌شود.

pile, cast-in-place—a concrete pile concreted either with or without a casing in its permanent location, as distinguished from a precast pile. (See also **pier, drilled** and **pile, precast**.)

شمع درجا ریخته - شمع بتنی که با علی بدون صندوقه فلزی در محل دائمی‌اش بتن‌ریزی می‌شود، متمایز از شمع پیش‌ساخته. (رجوع شود به **pier, drilled** and **pile, precast**)

pile, composite—a pile made up of different materials, usually concrete and wood, or steel fastened together end to end, to form a single pile.

شمع مرکب - شمع متشکل از مواد مختلف، معمولاً بتن و چوب، علی فولادی که به هم متصل شده اند تا شمع واحدی را تشکیل دهند.

pile, concrete— **شمع بتنی** رجوع **pile, cast-in-place and pile, precast** شود به

pile, drilled— **شمع حفر شده** رجوع شود به **pier, drilled**

strip, chamfer pile, friction—a load-bearing pile that receives its principal vertical support from skin friction between the surface of the buried pile and the surrounding soil.

شمع اصطکاکی - شمع باربر که قدرت باربری قائم خود را از اصطکاک بین سطح شمع مدفون و خاک اطراف آن بسمت می‌آورد.

pile, pedestal—a cast-in-place concrete pile constructed so that concrete is forced out into a widened bulb or pedestal shape at the foot of the pipe that forms the pile.

شمع پافیلی - شمع بتنی درجا ریخته که به‌گونه‌ای ساخته می‌شود که بتن به شکل حباب پهن شده علی شکل پاستون در پای لوله‌ای که شمع را تشکیل می‌دهد، خارج شود.

pile, pipe— a steel cylinder, usually between 10 and 24 in. (250 and 600 mm) in diameter, generally driven with open ends to firm bearing and then excavated and filled with concrete.

شمع لوله‌ای - استوانه فولادی، معمولاً بین 250 تا 600 میلی‌متر قطر، که عموماً با انتهای باز به داخل زمین رانده می‌شود و سپس داخل آن حفاری می‌شود و با بتن پر می‌گردد.

pile, precast—a reinforced pile manufactured in a casting plant or at the site but not in its final position. (See also **pile, cast-in-place**.)

شمع پیش ساخته - شمع بتنی مسلح که در کارخانه یا در محل کارگاه ریخته می‌شود اما در موقعیت نهایی خود قرار ندارد.
(رجوع به **pile, cast-in-place**)

pile, raking— **شمع مایل** **pile, batter** (preferred term) رجوع شود به

pile, sheet—a pile in the form of a plank driven in close contact or interlocking with others to provide a tight wall to resist the lateral pressure of water, adjacent earth, or other materials; may be tongued and grooved if made of timber or concrete and interlocking if made of metal.

شمع سپری (سپر کوبی) - شمع به شکل صفحه ای که در تماس نزدیک با یکدیگر برای ایجاد دیواری محکم برای مقاومت در برابر فشار جانبی آب، زمین مجاور، یا مواد دیگر؛ اگر از چوب یا بتن ساخته شده باشد ممکن است زبانه دار و شیاردار باشد و اگر از فلز ساخته شده باشد به هم متصل شود.

pipe, vent —a small-diameter pipe used in concrete construction to permit escape of air in a structure being concreted or grouted.

لوله هواکش - لوله ای با قطر کوچک که در ساخت و ساز بتنی استفاده می‌شود تا اجازه خروج هوا را در سازه ای که در حال بتن ریزی یا روان ملات ریزی می‌شود، فراهم کند.

pile, wing—a bearing pile, usually of concrete, widened in the upper portion to form part of a sheet pile wall.

شمع باله ای - یک شمع باربر، معمولاً از بتن، که در قسمت بالایی پهن می‌شود تا بخشی از دیواره شمع سپری را تشکیل دهد.

pile bent— **شمع های عرضی** **bent,**
pile رجوع شود به

pile cap— **کلاهک شمع (سرشمع)** **cap, pile** رجوع
شود به

pipe column— ستون لوله‌ای رجوع شود به column, pipe

pipe pile— شمع لوله‌ای رجوع شود به pile, pipe

pitting—development of relatively small cavities in a surface; in concrete, localized disintegration, such as a popout; in steel, localized corrosion evident as minute cavities on the surface.

حفره زایی - ایجاد حفره های نسبتاً کوچک در سطح؛ در بتن، خرابی موضعی، مانند بیرون پریدگی؛ در فولاد، خوردگی موضعی به صورت حفره های کوچک روی سطح مشاهده میشود.

placeability— قابلیت جای دهی رجوع شود به workability

placement—the process of placing and consolidating concrete; a quantity of concrete placed and finished during a continuous operation; inappropriately referred to as pouring.

جای دهی - فرآیند جای دهی و متراکم نمودن بتن؛ مقداری از بتن که در طول عملیات مستمر، جای دهی و پرداخت شده است؛ جای دهی با ریختن اشتباه نشود.

placing—the deposition, distribution, and consolidation of freshly mixed concrete in the place where it is to harden; inappropriately referred to as pouring.

جای دهی - ریختن، توزیع، و تراکم بتن تازه مخلوط شده در محلی که قرار است سخت شود؛ بطور نامناسب، ریختن نامیده میشود.

plain bar— میلگرد ساده رجوع bar, plain

شود به

plain concrete— بتن ساده (غیر مسلح) concrete, plain

رجوع شود به

plain masonry — بنایی ساده (غیر مسلح) masonry, plain

رجوع شود به

plane of weakness—the plane along which a body under stress will tend to fracture; may exist by design, by accident, or because of the nature of the structure and its loading.

صفحه ضعیف - صفحه ای که در امتداد آن بدن تحت تنش تمایل به گسیختگی دارد؛ ممکن است براساس طراحی، تصادفی یا به دلیل ماهیت سازه و بارگذاری آن بوجود آید.

plaster—a cementitious material or combination of cementitious material and fine aggregate that, when mixed with a suitable amount of water, forms a plastic mass or paste that when applied to a surface, adheres to it and subsequently hardens, preserving in a rigid state the form or texture imposed during the period of plasticity; also the placed and hardened mixture. (See also **stucco**.)

اندود - ماده چسباننده یا ترکیبی از مواد چسباننده و سنگدانه‌های ریز که در صورت مخلوط شدن با مقدار مناسب آب، توده یا ماده خمی را تشکیل می‌دهد که وقتی روی سطحی اعمال می‌شود، به آن می‌چسبد و متعاقباً سخت می‌شود و در این حالت، فرم یا بافت ایجاد شده در طول دوره خمیری حفظ می‌شود؛ همچنین مخلوط جای دهی شده و سخت شده.

plaster, neat—plaster devoid of sand.

اندود بدون ماسه - گچ بدون ماسه.

plaster mold— **قالب گچی** **mold, plaster** رجوع شود به

plastic—possessing plasticity, or possessing adequate plasticity. (See also **plasticity**.)

خمیری - دارای حالت خمیری یا دارای انعطاف پذیری کافی. (**plasticity** رجوع شود به)

plastic cement— **سیمان خمیری** **cement, plastic** رجوع شود به

plastic centroid—centroid of the resistance to load computed for the assumptions that the concrete is stressed uniformly to 85% of its design strength, and the steel is stressed uniformly to its specified yield point.

مرکز پلاستیک - مرکز مقاومت در برابر بار براساس این فرض محاسبه می‌شود که بتن به طور یکنواخت تا 85 درصد مقاومت طراحی خود تحت تنش قرار می‌گیرد و فولاد به طور یکنواخت تا نقطه تسلیم مشخص شده خود تحت تنش قرار می‌گیرد.

plastic consistency— **روانی خمیری** **consistency, plastic** رجوع شود به

plastic cracking— **ترک خوردگی خمیری** **cracking, plastic** رجوع شود به

plastic deformation— **تغییر شکل خمیری** **deformation, inelastic** رجوع شود

به

plastic flow—obsolete term for creep and stress relation. (See **creep**; **flow, plastic**; and **stress relaxation**.)

جرطن خمیری - واژه منسوخ برای رابطه خزش و تنش.

plastic hinge— **لولای خمیری (مفصل خمیری)** **hinge, plastic** رجوع شود به

plastic limit— **محدوده خمیری** **limit, plastic** رجوع شود به

plastic loss— **افت خمیری** **creep** رجوع شود به

plastic mortar— **ملات خمیری** **mortar, plastic** رجوع شود به

plastic or bond fire clay—a fire clay of sufficient natural plasticity to bond nonplastic material; a fire clay used as a plasticizing agent in mortar.

خاک رس پخته خمیری **طی پهنندی** - خاک رس پخته با انعطاف پذیری طبیعی کافی برای به هم چسباندن مواد غیری خمیری؛ خاک رس پخته به عنوان عامل نرم کننده در ملات استفاده می‌شود

plastic shrinkage— **جمع شدگی خمیری** **shrinkage, plastic** رجوع شود **به**

plastic shrinkage cracks— **ترکهای جمع شدگی خمیری** **cracking, plastic** رجوع شود به

plasticity—a complex property of a material involving a combination of qualities of mobility and magnitude of yield value; the property of freshly mixed cement paste, concrete, or mortar that determines its resistance to deformation or ease of molding.

خمیر سانی (پلاستیسیته) - ویژگی بچینه ماده که شامل ترکیبی از ویژگی‌های تحرک پذیری و حد نقطه تسلیم می‌شود؛ ویژگی خمیری سیمان، بتن یا ملات تازه مخلوط شده که مقاومت آن را در برابر تغییر شکل یا سهولت قالب گیری تعیین می‌کند.

plasticity index— **شاخص خمیری** **index, plasticity** رجوع شود **به**

plasticize—to produce plasticity or to render plastic.

خمیری کردن (روان کردن) - برای تولید حالت خمیری یا به خمیرتبدیلی شدن.

plasticizer—a material that increases the plasticity of a fresh cement paste, mortar, or concrete.

روان کننده - ماده‌ای که باعث افزایش روانی خمیری سیمان تازه ، ملات تازه یا بتن تازه می‌شود.

plate— **صفحه (ورق)**

1. in formwork for concrete: a flat, horizontal member either at the top or bottom, or both, of studs or posts; a mud sill if on the ground (see also **mud sill**); and

1. در قالب بندی برای بتن: عضو صاف و افقی در بالا یا پایین، یا هر دو، از میله‌های فلزی یا چوبی؛ قالب چوبی تخت اگر روی زمین باشد. (رجوع شود به **mud sill**)

2. in structural design: a member, the depth of which is substantially less than its length and width. (See also **plate, flat** and **load-transfer assembly**.)

2. در طراحی سازه‌ای: عضوی که عمق آن بطور قابل ملاحظه‌ای کمتر از طول و عرض آن باشد. (رجوع به **plate, flat** and **load-transfer assembly**)

plate, deformed—a flat piece of metal, thicker than 1/4 in. (6 mm), having horizontal deformations or corrugations; used in construction to form a vertical joint and provide a mechanical interlock between adjacent sections.

صفحه موجدار - یک قطعه فلز تخت، ضخیمتر از 6 میلی‌متر، دارای تغییر شکل‌های افقی موجدار. در ساخت و ساز برای تشکیل درز عمودی و ایجاد قفل مکانیکی بین قطعات مجاور استفاده می‌شود.

plate, flat—a flat slab without column capitals or drop panels. (See also **slab, flat**.)

صفحه تخت - دال تخت بدون سرستون یا کتیبه سرستون. (رجوع شود به **slab, flat**)

plate, folded— **صفحه تا شده (چین دار)**

1. a framing assembly composed of sloping slabs in a hipped or gabled arrangement; and

1. مجموعه اسکلت متشکل از دال‌های شیب‌دار در آرایش کله‌ای تیزه شری‌واری. و

2. prismatic shell with open polygonal section.

2. پوسته منشوری با بخش چند ضلعی باز.

plum—a large random-shaped stone dropped into freshly placed mass concrete to economize on the amount of the other concrete ingredients. (See also **concrete, cyclopean**.)

قلوه سنگ - سنگ بزرگ با شکل نامنظم که برای صرفه جویی در مقادیر سایر اجزای بتن در توده بتن تازه ریخته شده قرار داده می‌شود.

plumb—vertical or to make vertical.

شاقولی کردن - قائم یا قائم سازی.

pneumatic feed—

تغذیه با فشار هوا

feed, pneumatic

رجوع شود به

pneumatically applied mortar—

ملات پاشیده با هوا

shotcrete رجوع

شود به

point count method—method for determination of the volumetric composition of a solid by observation of the frequency with which areas of each component coincide with a regular system of points in one or more planes intersecting a sample of the solid. (See also **linear-traverse method**.)

روش شمارش نقطه‌ای - روشی برای تعیین ترکیب حجمی یک جسم جامد با مشاهده بسامد منطبق شدن مناطق هر جزء با سیستم منظم نقاط در یک سطح چند صفحه که نمونه‌ای از جامد را قطع می‌کنند. (رجوع شود به **linear-traverse method**)

point count method (modified)—the point count method supplemented by a determination of the frequency with which areas of each component of a solid are intersected by regularly spaced lines in one or more planes intersecting a sample of the solid.

روش شمارش نقطه‌ای (اصلاح شده) - روش شمارش نقطه‌ای که با تعیین بسامد قطع شدن نواحی هر جزء از یک جامد توسط خطوطی با فاصله منظم در یک سطح چند صفحه که نمونه‌ای از جامد را قطع می‌کنند تکمیل می‌شود.

point load—

بار نقطه‌ای

load, point رجوع شود به

point of contraflexure—

نقطه عطف

point of inflection (preferred term) رجوع

شود به

point of inflection—the point on the length of a structural member subjected to flexure where the curvature changes from concave to convex or conversely and at which the bending moment is zero; also called “point of contraflexure.”

نقطه عطف - نقطه روی طول یک عضو سازه‌ای که در معرض خمش قرار می‌گیرد که در آن نقطه انحنا از حالت مقعر به حالت محدب می‌گردد و در آن لنگر (گشتاور) خمشی صفر است. همچنین "نقطه انحراف" نامیده می‌شود.

Poisson's ratio—

ضریب پواسون (نسبت پواسون)

ratio, Poisson's

رجوع شود به

polarizing microscope—

میکروسکوپ پلاریزه

microscope, polarizing

رجوع شود به

pole shore—

شمع میله ای

shore, post رجوع شود به

polish or final grind—the final operation in which fine abrasives are used to hone a surface to its desired smoothness and appearance.

صیقل ی سایش نهایی - عملیات نهایی که در آن از ساینده‌های ریز برای صاف کردن سطح به صافی و ظاهر دلخواه استفاده می‌شود.

polyester—one of a large group of synthetic resins, mainly produced by reaction of dibasic acids with dihydroxy alcohols; commonly prepared for application by mixing with a vinyl-group monomer and free-radical catalysts at ambient temperatures and used as binders for resin mortars and concretes, fiber laminates (mainly glass), adhesives, and the like. (See also **concrete, polymer**.)

پلی‌استر - یکی از گروه بزرگی از رزین‌های مصنوعی که عمدتاً از واکنش اسیدهای دی-بازی با دی-هیدروکسی الکل‌ها تولید می‌شود؛ معمولاً برای کاربرد با مخلوط کردن مونومر گروه وینیل و کاتالیزورهای رادیکال آزاد در دمای محیط تهیه می‌شود و به عنوان چسب برای ملات‌ها و بتن‌های رزینی، ورق‌های الیافی (عمدتاً شیشه‌ای)، چسب‌ها و موارد مشابه استفاده می‌شود. (رجوع به **concrete, polymer**)

polyethylene—a thermoplastic high-molecular-weight organic compound used in formulating protective coatings or, in sheet form, as a protective cover for concrete surfaces during the curing period, or to provide a temporary enclosure for construction operations.

پلی‌اتیلن - یک ترکیب آلی گرمانرم با وزن مولکولی زیاد که در فرمولاسیون پوشش‌های محافظ پلی‌به صورت ورقه‌ای به عنوان پوشش محافظ سطوح بتنی در طول دوره عمل‌آوری و پلی‌برای ایجاد یک محفظه موقت برای عملیات ساختمانی استفاده می‌شود.

polymer—the product of polymerization; more commonly a rubber or resin consisting of large molecules formed by polymerization.

پس پار - محصول پس‌پارسازی؛ معمولاً لاستیک پلی‌رزین متشکل از مولکول‌های بزرگی است که از پس‌پارسازی تشکیل شده است.

polymer concrete —	بتن پلیمری (پس پاری)	رجوع concrete, polymer
شود به		

polymer-cement concrete —	بتن سیمانی پس پاری	concrete, polymer-
cement رجوع شود به		

polymerization—the reaction in which two or more molecules of the same substance combine to form a compound containing the same elements and in the same proportions but of higher molecular weight.

بس پارش (پلیمریزاسیون) - واکنشی که در آن دو یا چند مولکول از یک ماده با هم ترکیب میشوند و ترکیبی (آمیزه‌ای) حاوی اعضاء یکسان و به نسبت یکسان اما با وزن مولکولی زیادتر را تشکیل می‌دهند.

polystyrene resin— **رزین پلی‌استایرن** **resin, polystyrene** رجوع
شود به

polysulfide coating— **پوشش پلی‌سولفید** **coating, polysulfide**
رجوع شود به

polyurethane—reaction product of an isocyanate with any of a wide variety of other compounds containing an active hydrogen group; used to formulate tough, abrasion-resistant coatings.

پلی‌اورتان - محصول واکنش ایزوسیانات با هر یک از طیف گسترده‌ای از ترکیبات (آمیزه‌های) دیگر حاوی یک گروه هیدروژن فعال. برای فرمولاسیون پوشش‌های سخت و مقاوم در برابر سایش استفاده می‌شود.

polyvinyl acetate—colorless, permanently thermoplastic resin; usually supplied as an emulsion or water-dispersible powder characterized by flexibility, stability towards light, transparency to ultraviolet rays, high dielectric strength, toughness, and hardness; the higher the degree of polymerization, the higher the softening temperature; may be used in paints for concrete.

پلی‌وینیل آسیتات - رزین گرمانرم بی‌رنگ و دائمی؛ معمولاً به عنوان امولسیون یا پودر قابل پخش در آب عرضه می‌شود که با انعطاف پذیری، پایداری در برابر نور، شفافیت در برابر اشعه ماوراء بنفش، مقاومت عایق الکتریکی زیاد، چقرمگی و سختی مشخص می‌شود؛ هرچه درجه بسپارسازی زیادتر باشد، دمای نرم شدن زیادتر است؛ می‌تواند در رنگ‌های بتن استفاده شود.

polyvinyl chloride—a synthetic resin prepared by the polymerization of vinyl chloride, used in the manufacture of nonmetallic waterstops for concrete.

پلی‌وینیل کلرید (پی‌وی‌سی) - رزین مصنوعی که از بسپارسازی وینیل کلرید تهیه می‌شود و در ساخت آب‌بندهای غی‌فلزی برای بتن استفاده می‌شود.